

Melayê Cizîrî

Hin Tişt Derbarê Jîyan û Berhema Wî de
Izedîn Mistefa Resûl,
Ji Soranî Bo Kurmancî: Ziya Avcî,
Lîs, Dîyarbekir 2020,
ISBN 9786057535764

İlyas SUVAĞCI,

Dr. Öğr. Üyesi, Hakkari Üniversitesi, Rektörlük,
Türk Dili Bölümü, ilyascembeli@gmail.com,
ORCID: 0000-0001-6409-1229

Article Type/Makale Türü:

Research Article/Araştırma Makalesi
Received / Makale Geliş Tarihi: 19.09.2023
Accepted / Makale Kabul Tarihi: 02.10.2023
Published / Makale Yayın Tarihi: 20.10.2023
Doi: 10.35859/jms.2023.1362986.

Değerlendirme ve İntihal/Reviewing and Plagiarism:

Bu makale iki taraflı kör hakem sistemine göre en az iki hakem tarafından değerlendirilmiştir. Makale intihal.net adlı intihal sitesinde taranmıştır. / This article has been reviewed by at least two anonym reviewers and scanned by intihal.net plagiarism website.

Citation/Atf:

Suvağci, İ. (2023). Melayê Cizîrî Hin Tişt Derbarê Jîyan û Berhema Wî de, Izedîn Mistefa Resûl, Ji Soranî Bo Kurmancî: Ziya Avcî, Lîs, Dîyarbekir 2020, 248 rûpel, ISBN 9786057535764, The Journal of Mesopotamian Studies, Jimara Taybet a Edebiyata Kurdî ya Klasik, rr. 189-193, DOI: 10.35859/jms.2023.1362986.

MELAYÊ CİZİRÎ HIN TIŞT DERBARÊ JÎYAN Û BERHEMA WÎ DE

İlyas SUVAĞCI

Di lêkolînên akademîk yên li ser edebiyata kurdî (kurmancî) ya klasîk da li gel xebatên xweser yên li ser helbestkarên kurd, berhemên ji soranî ji bo kurmancî hatine veguhêztin¹ jî balê dikişînin. Yek ji wan berheman jî lêkolîna Izedîn Mistefa Resûl² ya bi navê *Melayê Cizîrî Hin Tişt Derbarê Jîyan û Berhema Wî de* ye. Herçend pisporên edebiyata klasîk dikarin bi riheî vê berhemê bixwînin jî, ji bo kesên nikarin tîpên aramî bixwînin û soranî nizanin kurmancîkirina vê berhemê girîng e. Ji ber vê yekê ev berhem hêjayî nixandîne ye. Berhem cara ewil di sala 1990an da li Hewlêrê bi navê *Melay Cizîrî Şitek Derbarey Jîyan û Berhemî* hatiye çapkirin. Herçend wek pêşqebûlekê tê zanîn ku nivîsên nixandinan yan jî rexneya pirtûkan bi taybet li ser berhemên nû hatine çapkirin tîpên kirin jî; ev ji bo akademiya Kurdî ne wisa ye ji ber rewşa kurdî ya pîrzaravayî, ji ber sedemên cuda û ji ber pêşgirtin û derengmayîna akademiya Kurdî. Lewma, herçend çapa wê ya ewil 30 sal berê hatibe kirin jî divê bi nêrîneka rexneyî li ser bê sekinandin û ew bê nixandînin.

¹ Ji ber ku ev kar di navbera zaraveyên kurdî da hatiye kirin bi raya me ji wergerê zêdetir wek veguhêztinê bê binavkirinê dê rasttir bibe.

² Di sala 1934an da li Silêmaniyê ji dayikê bûye. Bi rêzê li mizgeftê li nik babê xwe, li Bexdayê xwendina şerîetê, piştê Xaneya Bilind ya Mamosteyan (1951) dixwîne, li Bakuyê pîleya doktorayê (1963) werdigire. Dema vedigere, li Zanîngeha Bexdayê di beşa kurdî da dixebite. Li ser edebiyata kurdî ya klasîk xwediyê pîrberheman e. Di sala 2019an da li Silêmaniyê miriye.

Berî niha, hîn ku çapa vê berhemê ya kurmancî derneketibû, em nivîseka Zülküf Ergün (2017) ya li ser çapa berhemê ya soranî dibînin. Lê dîsa jî ji ber çend sedeman li ser vê berhemê me hewceyî nivîsandinê dît. Di nav pîvanên nivîsên nîrxandina pirtûkan da mirov nikare behsa rêbazekê bi tenê bike. Ji ber ku ev karekî takekesî ye, di nav xwe da qinyat û boçûnên kesê nîrxandinê dike vedihewîne. Lewma her cure nivîs alîyekî taybet yê pirtûkê derdixe pêş (Gömbeyaz, 2017:1417). Ligel vê yekê nivîsa Z. Ergün li ser çapa berhemê ya soranî hatîye kirin. Lê dema Ziya Avcî berhemê ji soranî vediguhêzîne bo kurmancî êdî em divê behsa çapeka nû ya berhemê bikin. Lewre li vir, rola kesa/ê wergêr yan jî veguhêzer jî giring e û hêjayî nîrxandinê ye. Her wiha ji ber ku yek ji armancên nivîsên nîrxandina pirtûkan ew e ku bi alîkarîya wan heke kêmasî di çapên berê da hebin ew ji bo çapên nû bîn sererastkirin. Lewma nivîsa me bala lêkolîneran dibe ser çapa berhemê ya kurmancî.

Berî ku em derbasî naveroka berhemê bibin divê li ser veguhêztina Ziya Avcî bisekinin. Di serî da Z. Avcî bîyografîya nivîskar, kunyeya berhemên wî daye. Ev yek ji bo xwendevanên ku derbarê I. Mistefa Resûl da xwedan agahî nînin bijartineka baş bûye. Avcî di destpêka berhemê da bi nivîsekê bîr û boçûnên xwe yê kurmancîkirina berhemê vedibêje. Ew zêdebûna xebatên ku bi nêrînen cuda li ser edebîyat, dîrok û zimanê kurdî tînin kirin giring dibîne. Bi raya wî nêzikbûna I. Mistefa Resûl ya li xebatên berîya xwe yê derbarê Cizîrî da bi perspektîfeka cuda û bi çavekî rexnegirî bûye. Bi raya Avcî, wî di xebata xwe da bi şirove û perspektîfên pir cuda M. Cizîrî nîrxandiye. Lewma Avcî xwestîye ku ev berhem bigihê ber destê “kurmancîaxêvan” (r.11). Bi dîtina me gotina “kurmancîaxêv” nerast hatîye bikaranîn, lewma em dixwazin bala xwendevanan bibin li ser gotinê. Di wateya vê gotinê da xala pêşîyê tê bîra me ew e ku “kesên ku kurmancî diaxivin”. Lê, ji ber ku berhem li bakur bi tîpên latînî û kurmancî hatîye çapkirin, mebesta Z. Avcî li vir ew e ku kurmancên nikarin bi tîpên aramî deqeke soranî bixwînin. Lê belê ev binavkirin ji bo kurdên li başûr, yê herêma Bahdînan ku kurmancî diaxivin û di heman demê da bi rihetî bi tîpên aramî dixwînin û soranî jî dizanin jî digire di nav xwe da.

Di heman nivîsa xwe da Z. Avcî dibêje ku “...wisa dixuyê seydayê Izedîn Mistefa Resûl di vê xebatê de nusxeya destnivîs a sala 1355’an k./1936’az v. a bi destxeta Seyîd Tahayê Arvasî esas girtiye” (r.12) û ew dîyar dike ku ev destxeta navborî li ber destê wî tune ye. Herçend ev lêkolîneka akademîk nîne jî divîyabû Z. Avcî ev agahî teyît kiribûya. Ji ber ku bingeha berhema I. Mistefa Resûl li ser kîjan destxetê be pêwîst e Avcî jî lêkolîna xwe li ser wê destxetê berdewam bike û ew girêdayî wê destxetê be, wê ji xwe ra esas bigire. Wek mînak, heke destxeta ku Seyîd Tahayê Arvasî ji bo xwe esas girtiye xeletî yan jî kêmasîyek bihewîne, I. Mistefa Resûl jî li ser heman destxetê şirove kiribe, wê demê Z. Avcî jî dema berhemê vediguhêze kurmancî dê heman xeletiyê bike. Z. Avcî herçend xwe negihandiye destxeta Arvasî, berhema I. Mistefa Resûl ligel nuxseya Mele Ehmedê Zivingî -ku ji aliyê Emîn Narozî ve ji erebî bo kurmancî hatîye wergerandin- daye ber hev. Cudahîyên di navbera wan da destnîşan kirîye. Wê demê jî muşkîleyeka din derdikeve pêşîya me. Z. Avcî dema berhema I. Mistefa Resûl ji soranî bo kurmancî vediguhêzîne berhemeka werger ji xwe ra esas digire. Ji bo veguhêztinekê (yan jî wergerekê) xwe sipartîye wergereka din. Di dûmayîka berhemê da Z. Avcî du beşên bi navê “Jêrenot” û “Fehengok” bi cih kirine. Beşa “Fehengok”ê di berhema I. Mistefa Resûl da tune ye. Ev beş jî bi temamî ji “wergera” E. Narozî hatîye “wergirtin”.

Di beşa “Jêrenot”ê da him çavkanîyên ku I. Mistefa Resûl di berhema xwe da bi kar anîne him jî nîşeyên wî cih digirin. Lewma dema di nav berhemê da nîşeyên I. Mistefa Resûl derbas dibûn Z. Avcî dikaribû ew di bin heman rûpelê da wek “jêrenot” danîbûna. Ji ber ku dema xwendevan nimereya jêrenotekê dibîne, ji bo ku têbigihe bê ka ew çî dibêje pêwîst e her car biçe rûpelên dawîyê yê pirtûkê binêre. Lewma ev kar dema çend car dubare dibe, xwendevan dibe ku pê biweste. Her wiha çawa ku tê zanîn “jêrenot” û “çavkanî” heman tişt nînin. Nabe ku ew herdu di bin heman sernavî da bê bicihkirin. Herçend ev wê muşkîleyê çareser neke jî Z. Avcî dikaribû ew wek “Jêrenot û Çavkanî” binivîsanda. Di veguhêztina Z. Avcî da bi dîtina me muşkîleyeka din jî binavkirina berhemê ya kurmancî ye. Wî dikaribû cihê *Melayê Cizîrî Hin Tişt Derbarê Jîyan û Berhema Wî de* gotibûya *Melayê Cizîrî Hin Tişt*

Derbarê Jîyan û Dîwana Wî de; ji ber ku heta niha ji bilî dîwana M. Cizîrî tu berhemeka wî ya din di destê me da tune ye û mebest bi “berhem”ê dîsa “dîwan” e. Lê ev binavkirin bijartina veguhêzer ya takekesî ye. Lewma ev divê wek kêmasîyekê neyê nixandî.

Heke em derbasî naveroka berhemê bibin, ew ji pêşkêşiyên I. Mistefa Resûl yên li ser Melayê Cizîrî yên li Radyoya Bexdayê pêk hatîye. Ew ji Destpêk û 13 beş û beşa “Jêrenot”ê pêk tê. Wek me berî niha dîyar kir di çapa wê ya kurmancî da Z. Avci di dûmayîka berhemê da jî beşa “Ferhengok”ê lê zêde kirîye.

Bi raya I. Mistefa Resûl heta wê demê çu kitêb yan jî nameyên behsa Melayê Cizîrî dikin nehatine amadekirin û ji bo têgihîştina M. Cizîrî çu çavkanîyên bibin alîkar tune bûne. Ew dixwaze ku ev xebata wî, piştî, ji bo lêkolînên li ser M. Cizîrî tên kirin û berhemeka “temam û fireh” bibe çavkanîyek. Ji vî aliyê ve nivîskar qebûl dike ku xebata wî bi temami berfireh nîne yan jî nehatîye temamkirin û kêmasîyên wê hene. Lê dema ku ew dibêje li berî wî, di vî mijarê da çu kitêb yan jî lêkolîn tune bûne ev wê bibe angaştêka mezin. Ji ber ku dema mirov piştî tê li ser çavkanîyên wî, mirov wê bibîne ku di rastîyê da wisa nebûye. Wek mînak dema ew bi tenê behsa mijara jidayîkbûn û mirina M. Cizîrî dike ji fikir û berhemên Alexandre Jaba, Qanatê Kurdo, Wezîrê Nadir, Celadet Bedirxan, Hacî Qadirê Koyî, Elaeddîn Seccadî, Bletch Chirguh (Wek navê mustear yê Sureyya Bedirxan tê zanîn), Mihemed Emîn Zekî, Mele Ehmedê Botî Zivingî, Şerefxanê Bedlîsî jêgirtinan dike û fikrên wan radigihîne. Ev jî nîşan dide ku berî I. Mistefa Resûl jî li ser M. Cizîrî berhem, lêkolîn û nivîs hebûne.

Yek ji mijarên giring derbarê M. Cizîrî da gengeşiyên li ser jidayîkbûn û mirina wî ye. I. Mistefa Resûl bi tespîteka giring sînore van gengeşiyên dîyar dike. Ew dibêje ku derbarê vî mijarê da lêkolîneran sê rê dane ber xwe; 1) Çavkanîyên berîya xwe esas girtine û ew nixandine, 2) Di nav dîwana wî da li çend îşaretan gerîyane, 3) Xwestine ji navên ku dîwana wî da derbas bûne derbarê mijarê da xwe bigihînin qinyatekê (r.20). I. Mistefa Resûl piştî ku angaştên kesên li jor navên wan derbas bûn dinirxîne, ji navên ku di dîwana wî da derbas dibin digihe qinyatekê û dibêje M. Cizîrî di dawîya sedsala 16an û destpêka sedsala 17an da jîyaye.

Yek ji beşên giring di berhemê da bi raya me beşa bi navê “Şiroveya Çavkanîyên Behsa Melayê Cizîrî” ye. Di vî beşê da I. Mistefa Resûl li ser destxet û çapên dîwana M. Cizîrî disekine. Di vî mijarê da bi rêzê behsa van kesan dike: Seyîd Tahayê Arvasî, Martin Hartmann, Mihemed Şefîq Arvasî, Gîwî Mukrîyanî, Huznîyê Mukrîyanî, Enwer Mayî, Sadiq Bahaedîn Amêdî, Alexandre Jaba, Qanatê Kurdo, Wezîrê Nadir. Nivîskar dîyar dike bê ka van kesan li ku, kîjan çapxaneyê, kengî dîwana M. Cizîrî çap kirîye. Çapa kîjan lêkolînerî ji ya din hatîye girtin, dema ku ew dîwanê çap dikin derbarê çapê da di pêşgotinan da çi destnîşan kirine, dema çapkirinê kê li ser hinek bêjeyan destkarî kirîye, di nav van çapan da ya herî baş kîjan e, ji ber kîjan sedeman ew baş e hwd... I. Mistefa Resûl carinan van çapan dide ber hev, cudahîyên di navbera wan da nîşan dide. Ew dibêje ku mirov dikare behsa gelek destxetên cuda yên dîwana M. Cizîrî bike. Ew di vî mijarê da hişyarî yan jî pêşniyazekê dike, dibêje ku “ji bo kesekî ku bixwaze nusxe yan teksteke rexnegirî ya dîwana Melayê Cizîrî amade bike, divê li welat û di dezgehên rojhilatnasîyê de li pê wan destnivîsan bigere” (r.56). Ji ber ku di navbera sedem û encaman da girêdayînek dîtîye, berawirdkirin kirîye, literatura berîya xwe nihêriye û di dawîyê da bala me biriye ser giringîya lêgerîna belgeyan; ev beşa berhemê, li gor beşên din pirtir nêzikî rêbazeka zanistî hatîye nivîsandî.

Di beşa “Çîroka Eşqa Melayê Cizîrî” da nivîskar behsa çavkanîyên eşqa Mela û Selma’yê dike. Fikrên kesên wek E. Seccadî, M. Ehmedê Botî Zivingî, M. Enwerê Mayî, G. Mukrîyanî yên di vî mijarê da radigihîne. I. Mistefa Resûl vî eşqê wek “çîrokeka xeyalî” dinirxîne. Bi raya wî xelkê ew bi xeyala xwe ya fireh ji bo Mela ava kirîye lewma di van çîrokan da “milê wan yê folklorîk ji bûyerên rasteqîn zêdetir e” (r.62) Di dîrokê da mijara evîne di nav folklor, sînema, şano, edebîyat, çand û

hunera hemû gelan da hercar populer bûye. Kesekî wek M. Cizîrî jî ji ber ku di nav civaka xwe da jê pir hatîye hezkirin tiştêkî xwezayî ye ku di nav gel da li ser jîyana wî ya taybet gotegot belav bûbin. Ji ber ku derbarê M. Cizîrî û hezkirina wî ya li ser jinekê çavkanîyeka teqez nîne I. Mistefa Resûl jî ev mijar wek “çîrokeka xeyalî” nirxandîye. Di beşa “Melayê Cizîrî û Eşq” da jî nivîskar li ser helbestên Mela yên di çarçoveya temaya işqê da disekine bê ka ew işqeka beşerî ye yan îlahî ye. Bi raya wî Mela “vê işqê di nav sînore evînîya yar û dilberê de ranagire, belkî wê bi eşqa Xwedê û pêxember ve girê dide” (r.95) Di beşa “Bi Qelemê Wêneyekî Melayê Cizîrî” da behsa gotegotên li ser taybetiyên fizîkî yên M. Cizîrî tê kirin. Wek mînak, ew ji C. Bedîrxan radigihîne ku “..Bejna Melê ne kurt û ne dirêj, lê navîn bû. Rûwê wî girover, spî û sor bû. Çav û birhên wî reş bûn...” (r.68). Ew dibêje ku ji bilî C. Bedîrxan, E. Seccadî û E. Mayî jî ew ji vegotin û gotinên devê xelkê wergirtine û nivîsandine. Bi dîtina me jî bi awayekî kitekit şayesandinên fizîkî yên mirovan bi taybet bi pêşketina cureya pexşanê (roman û çîrokên edebî) derdikeve holê. Lewma dema em tunebûna belgeyên derbarê M. Cizîrî da bînin bîra xwe, wê demê, wek nivîskar dîyar dike, ne pêkan e ku ev şayesandin bi rastî jî rasteqîn bibin.

Di beşa bi navê “Qesîdeya Ellah Sehergaha Ezel û Berhevkerê Fikra Mela da” tê gotin ku di hinek çap û destxetên dîwana M. Cizîrî da ev qesîde tune ye. Lewre nivîskar li ser pîrsa “Gelo ev qesîde ya Mela ye yan na?” disekine. Bi raya wî di qesîdeyê da ji ber behsa tesewifê û merhaleyên wê ev yek mirov ber bi Mela ve bibe jî li rexekî din jî jê dûr dixê. Ji ber ku hemu helbestên Mela wiha yekser ne li ser felsefe û tesewifê ne. M. Cizîrî bi rêyên din tê li ser felsefê û tesewifê. I. Mistefa Resûl vê qesîdeyê di çarçoveya fikrên Pîsagor, Platon, Euklides da rave dike lê zêde pê da naçe. Ew, M. Cizîrî him wek helbestkar him wek feylesof dibîne. Di dîroka ramîyarîyê da li ser mijara “ji kê ra feylesof tê gotin” gengeşî çêbûne. Di dema yewnana antîk da nemaze berî Platon û piştî wî bi taybet bi awayekî sistematîk li ser felsefeyê û mijarên wê yên sereke yên wek ontolojî, epîstemolojî, exlaq, sîyaset, etîk tê sekinandin. Di vê babetê da kesên ku ji heta wê demê cudatir bi nêrîn û vegotîneka nû behsa tiştên nû dikin wek feylesof tînin binavkirin. Lê ev pêvajoya felsefeyê her tim bi awayekî sistematîk wiha berdewam nekirîye. Wek mînak di yewnana antîk da di serdema presokratîk (berîya Sokrat) yan jî serdema feylesofên xwezayê da feylesofên wek Thales, Anaksîmandros, Anaksîmenes, Pythagoras, Parmenîdes, Zenon, Herakleîtos, Empedokles, Anaxagoras li pey şopa Xwedê dikevin bê ka mirov dikare Xwedê di nav kîjan heyberê da bibîne. Van feylesofên navborî carinan ramanên xwe yên felsefîk bi rêya edebîyatê nemaze helbestê vegotîne. Wek van feylesofan di dîroka ramîyarîyê ya Îslamê da jî kesên wek Îbn-i Arabî, Mewlana, Muhammed İkbâl fikrên xwe yên derbarê felsefeyê û ontolojîyê da bi berhemên xwe yên edebî vegotîne û ew jî wek feylesof tînin dîtin. Di vê çarçoveyê da mirov dikare M. Cizîrî jî wek feylesof binirxîne (Gündoğan, 2023).

Di beşên din yên berhemê da ji helbestên wî yên mijarên wek; rêbaza hurûfîyeyê, fikra M. Cizîrî û felekê (stêrnasî), di helbestên Mela da cejn û xerîbî, ji aliyê tesewifê ve nirxandina wan û hinek nimûneyên derbarê stîlê da tînin vegotin. Lê I. Mistefa Resûl van beşan jî bi awayekî serveyî dinivîse, bikitekit behsa wan nake. Di beşa bi navê “Cîhaneke Fireh a Miqeyeseyê”, dijberî sernavê xwe, ne bi awayekî berfireh lê bi awayekî sathî hêmanên hevpar yên di navbera helbestên M. Cizîrî û helbestkarên wek Nalî, Mehwî, Mewlewî, Hemdî, Se’dî, Camî, Mihyedîn Bin Erebbî, Hafîz, Enwerî, Sefwet, Xeyam, Pîremêrd, Seyîd Reşîd, Mela Hemdûn, Ehmed Şewqî, Ibn el-Farîzî, El-Mutebbî, Hacî Qadirê Koyî, Hellac bi kurtî vedibêje; heta carinan bi tenê helbestên wan li pey hev rêz dike. Herçend helbestên wan bikitekit nade ber hev jî, ji ber ku ji helbestên pir helbestkaran mînanan nîşan dide, li gor beşên din ev beş derheqê helbesta M. Cizîrî da dike ku xwendevan bibin xwedî çavdêriyeka biçûk lê ne zêdetir.

Bi awayekî giştî mirov dikare bibêje ku ji bilî beşa şiroveya çavkanîyên M. Cizîrî, hemu beşên din yên berhema I. Mistefa Resûl ji rêbaza zanistê û pîvanên zanistî dûr in. Ev berhem derbarê Mela da tiştên berîya wî hatine gotin dubare dike, xwe nagihîne agahîyeka nû. Ev berhem ji bo dema xwe (salên 1990an) dibe ku bala lêkolîneran bûbe li ser M. Cizîrî û helbestên wî, lê niha pir çavkanîyên

nû li ser M. Cizîrî tîn çapkirin, sempozyum tîn amadekirin, ji aliyên cuda ve helbestên wî, fikrên wî tîn nirxandin; lewma nabe ku ev berhem ji bo dema niha wek çavkanîyeka sereke ya kullîyata M. Cizîrî bê nirxandin. Dîsa jî divê ji aliyê lêkolîneran ve ev berhem neyê piştguhkirin, ji ber ku nivîskar bêyî ku bikeve hûrgilîyan û wek nav jî be kêm zêde çavkanîyên berîya xwe yên derbarê M. Cizîrî da destnîşan dike. Derbarê veguhêztina berhemê bo kurmancî û ji nû ve çapkirina wê da jî mirov dikare bibêje ku divê ev bi tenê wek veguhêztin nemîne; divê berî berhemê bê çapkirin pêşîyê pêşnîyazên pisporên edebîyata kurdî ya klasîk bê standin û ji kontrola wan derbas bibe. Bi vî awayî herçend ku ji aliyê nivîskarê berhemê bixwe neyê kirin jî ev wê bibe çapeka berfirehkirî; heman xeletî û kêmasîyên çapa ewil wê neyên dubarekirin.

ÇAVKANÎ

- Ergün, Z. (2017). Melay Cizîrî Şitêk Derbarey Jîyan û Berhemî, Îzedîn Mistefa RESÛL, Hewlêr: Çapxaney Darul Hikme bo Çapkirdin û Billawkirdnewe. *Mukaddime*, 8 (Hejmara Taybet 1), 207-209.
- Gömbeyaz, K. (2017). Kitap Değerlendirmesi Yazım Kılavuzu. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, C. 21, Sayı 2, 1415-1420.
- Gündoğan, S. (2023)., Hevpeyvîna Devkî, Dr. Saim Gündoğan, Hakkari Üniversitesi, Dîroka Hevpeyvînê: 02.09.2023.
- Resûl, I. Mistefa. (2020). *Melayê Cizîrî Hin Tîşt Derbarê Jîyan û Berhema Wî de*. Z. Avcî (Vgz). Dîyarbekir: Lîs.